gemeente Valkenswaard

Nota Inkoop- en

aanbestedingsbeleid 2012

Team: Advies en Managementondersteuning (AMO)

24 januari 2012

Voorwoord

Voor u ligt het aan de laatste maatschappelijke en economische ontwikkelingen aangepaste inkoop- en aanbestedingbeleid van de gemeente Valkenswaard. In het nieuwe beleid worden actuele politieke thema's als stimuleren lokale economie, social return en de inschakeling van WSW bedrijven verder uitgewerkt.

Het beleid geeft de kaders en spelregels weer voor het inkopen van werken, leveringen en diensten. De gemeente Valkenswaard wil een integere en betrouwbare opdrachtgever zijn die leveranciers, dienstverleners en aannemers eerlijke en gelijke kansen biedt.

Het beleid helpt ons in het streven naar een rechtmatige en doelmatige inkooppraktijk.

Het draagt ook zorg voor een juiste inbedding van Duurzaamheid en Maatschappelijke betrokkenheid.

Wij hopen met dit beleid medewerkers van de gemeente Valkenswaard en externe leveranciers een handvat te bieden voor professionele samenwerking bij inkooptrajecten.

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Breda is de basis geweest voor de totstandkoming van dit beleidsdocument.

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**

Inleiding **4**
Visie op inkopen in de gemeente Valkenswaard 5
Verbeteringen ten opzichte van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2001 5
Doel van het inkoop- en aanbestedingbeleid 6
Relatie met andere beleidsterreinen 6
Duurzaam Inkopen 6
Het gemeentelijk Integriteitbeleid 7
De Mandaatregeling en de Budgethoudersregeling 7
Borging van het inkoop- en aanbestedingbeleid 7
Leeswijzer 7

1 Juridische beleidsuitgangspunten **9**
1.1 Naleven van wet- en regelgeving 9
1.2 Nastreven van transparantie, objectiviteit, non-discriminatie en proportionaliteit 9
1.3 Toepassen van aanbestedingsregels 9

2 Ethische en ideële beleidsuitgangspunten **11**
2.1 Integriteiteisen aan bestuurders en ambtenaren 11
2.2 Integriteiteisen aan opdrachtnemers 11
2.3 Sociaal-maatschappelijke eisen aan opdrachtnemers 11
2.4 Duurzaam inkopen/Beter Duurzaam inkopen 12
2.5 Sociaal maatschappelijke doelstelling 13

3 Bedrijfseconomische beleidsuitgangspunten **14**
3.1 Te hanteren aanbestedingsprocedures 14
3.2 Te hanteren selectie- en gunningcriteria 16
3.3 Omgang met leveranciers, dienstverleners en aannemers 17
3.4 Relatie met de interne leveranciers 18
3.5 Gebruik van inkoopvoorwaarden 19

4 Organisatorische uitgangspunten **20**
4.1 Inkoopsynergie 20
4.2 Hanteren van een standaardwerkwijze 21
4.3 Rol van Inkoop 22
4.4 Herijking inkoop- en aanbestedingbeleid 22
4.5 Inkoopactieplan 22

Bijlage 1 Begripsbepaling **23**
Bijlage 2 Vormen van marktbenadering **24**

Inleiding

Het is begrijpelijk dat een gemeente aan haar burgers, maar ook aan zichzelf, verplicht is de besteding van gelden zo efficiënt en zo effectief mogelijk uit te voeren. Mede door professioneel in te kopen zijn voornoemde doelen te realiseren. De inkoop- en aanbestedingsprocessen worden met behulp van inkoopadviseurs professioneel uitgevoerd. Sinds 2003 is het huidige cluster Inkoop binnen de gemeente Valkenswaard actief.

De missie van Inkoop is:

het expertisecentrum zijn voor de inkoopfunctie voor de hele gemeentelijke organisatie met als doel dat de gemeente Valkenswaard zich bij het verlenen van opdrachten opstelt als een professionele en betrouwbare partij, die werkt volgens vaste regels, zonder willekeur of bevoordeling van partijen en hierbij integer en zorgvuldig optreedt.

Inkoop heeft de opdracht meegekregen om financiële en kwalitatieve voordelen te behalen. Financiële voordelen worden behaald uit schaalvoordelen en door slim in te kopen. Het inkoop- en aanbestedingbeleid vormt het fundament voor een goede inkoopfunctie. Het inkoop- en aanbestedingbeleid is, op het complete spectrum van werken, leveringen en diensten, van toepassing.

Inkoop wordt gedefinieerd als: 'alles waar een externe factuur van komt'.
De gemeente Valkenswaard is inkoper en wordt wettelijk gezien als één geheel.
Inkoop is een procesmatige activiteit, die kan worden onderverdeeld in zeven stappen (Bijlage 1).
Het kan gaan om de inkoop van uiteenlopende zaken zoals software, leerlingenvervoer, uitzendkrachten, adviesdiensten, kantoormeubilair, maar bijvoorbeeld ook (de aanleg van) bruggen en wegen, onderhoud van gemeentelijk groen en het bouwen van sportgelegenheden.

Binnen de overheidssector groeit de aandacht voor inkoop en aanbesteden. Daar is een aantal redenen voor aan te geven, die deels met elkaar verband houden:

- Toenemende druk op rechtmatigheid van het handelen op het gebied van inkoop, en de daaraan gerelateerde (goedkeurende) accountantsverklaring;
- Ontwikkelingen in aanbestedingswetgeving;
- Toenemende druk op budgetten;
- De ambitie van de overheid om in 2015 100% duurzaam in te kopen.

De gemeente Valkenswaard neemt deel aan het Programma “Duurzaam Inkopen”. Het programma stimuleert overheden om milieu- en sociale aspecten mee te nemen bij de inkoop van producten en diensten.

Visie op inkopen in de gemeente Valkenswaard

Met het inkoop- en aanbestedingsbeleid zorgt de gemeente Valkenswaard voor rechtmatige inkoop, tot stand gekomen via een transparant proces, waarvan integriteit en non discriminatie een belangrijk onderdeel vormen.

Door de organisatiebrede ondersteuning is Inkoop in staat in te zoemen op het coalitieprogramma, waar het gaat over duurzaamheid, maatschappelijk verantwoord ondernemen, stimuleren lokale economie, verbetering van de effectiviteit en efficiency en minder administratieve lasten.
In het aanbestedingsbeleid wordt uitgebreid ingegaan op de mogelijkheden om deze onderwerpen uit het coalitieprogramma onder de aandacht te brengen bij ambtenaren en lokale en regionale bedrijven. Dit kan bijvoorbeeld door het bedrijfsleven meer inzicht te verschaffen in de gemeentelijke werkwijze rondom inkoop en aanbesteden (via een portaal op de website www.valkenswaard.nl). Tevens kunnen op dit portaal de openbare aanbestedingen worden gepubliceerd. Ondernemers van het midden en kleinbedrijf (MKB) kunnen, bestekken en overige aanbestedingsdocumenten raadplegen en downloaden. Ook regionale bedrijven kunnen hiervan gebruik maken.
Van het bevoordelen van lokale ondernemers bij aanbestedingen kan en mag nooit sprake zijn, omdat dit wettelijk niet is toegestaan.

Verbeteringen ten opzichte van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2001

Hieronder staan de belangrijkste verbeteringen ten opzichte van de nota aanbestedingsbeleid 2001 opgesomd:

- Aandacht voor duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- Stimuleren van de lokale economie;
- Verbetering van de effectiviteit en efficiency en minder administratieve lasten;
- Het drempelbedrag voor een bezoek aan het cluster inkoop is vastgesteld op € 10.000,-;
- De drempelwaarde voor Europees aanbesteding van werken is gewijzigd naar € 5.000.000,-;
- De drempelwaarde voor Europees aanbesteding van diensten en leveringen is € 200.000,-.
- Er is een hardheidsclausule opgenomen die voorziet in een mogelijkheid voor een onderhandse marktbenadering. De directie heeft hierin beslissende bevoegdheid;
- Voor de inhuur van tijdelijke krachten is een inkoopprocedure opgenomen die afwijkt van de overige inkoop van diensten tot de aanbestedingsdrempel.
- We zorgen ervoor dat de WSW (wet sociale werkvoorziening) meer werk gaat uitvoeren, eventueel door inhuur van medewerkers.
- Hanteren van eigen inkoopvoorwaarden.

Doel van het inkoop- en aanbestedingbeleid

Het inkoop- en aanbestedingbeleid van de gemeente Valkenswaard geeft sturing aan de inkoopfunctie binnen de hele gemeente. Het doel van het beleid is het eenduidig vastleggen en voor zowel internen als externen toegankelijk maken van de uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het inrichten van haar inkoopfunctie en het uitvoeren van al haar inkooptaken.

Met het ontwikkelen en implementeren van het Inkoop- en aanbestedingbeleid streeft de gemeente naar verdere professionalisering van haar inkoopfunctie.

Concreet leidt dit tot de volgende doelstellingen:

1. De gemeente Valkenswaard stelt zich bij het verlenen van opdrachten als een professionele en betrouwbare partij op, die werkt volgens vaste regels, zonder willekeur of bevoordeling van partijen en treedt hierbij integer en zorgvuldig op;
2. De inkoopprocessen leveren een belangrijke bijdrage aan het algehele prestatieniveau, wat moet leiden tot verbetering van het financiële resultaat en de financiële beheersing;
3. Rechtmatigheid (door naleving van de regelgeving op nationaal en Europees niveau);
4. Het vergroten van inkoopkennis en het ontsluiten van deze kennis in de eigen organisatie;
5. Een transparante en een eenduidige werkwijze creëren binnen de gemeente Valkenswaard;
6. Het efficiënt inrichten van het inkoopproces, sturing en control op de inkoopfunctie.

Relatie met andere beleidsterreinen

Eén van de doelstellingen van het inkoop- en aanbestedingbeleid is het scheppen van de kaders om een bijdrage te kunnen leveren aan het algehele prestatieniveau van de gemeente. Het inkoop- en aanbestedingbeleid dient daarom aan te sluiten op andere beleidsterreinen. Concreet gaat het hierbij om de volgende kernpunten:

1. Duurzaam inkopen;
2. Het gemeentelijke integriteitbeleid;
3. De Mandaatregeling en de Budgethoudersregeling.

Duurzaam inkopen

Door ondertekening van de deelnameverklaring Duurzaam Inkopen (versie april 2009) opgesteld door het Ministerie van VROM verklaart de gemeente Valkenswaard:

- dat het de ambitie heeft om in 2015 100% duurzaam in te kopen;
- dat de gemeente in het (milieu) jaarverslag zal rapporteren over concrete resultaten van duurzaam inkopen;
- dat de gemeente meewerkt aan de Monitor Duurzaam Inkopen van het Ministerie van VROM.

Bij het vaststellen van het percentage duurzaam inkopen wordt volgens de monitor van het ministerie alleen gekeken naar de duurzaamheideisen in gepubliceerde aanbestedingen/offerteaanvragen. Het

gaat dan om alle EU-aanbestedingen en openbare nationale aanbestedingen en meervoudig onderhandse offerteaanvragen groter dan € 50.000 (exclusief BTW).

Het gemeentelijk integriteitbeleid

Ambtelijke integriteit wordt geregeld in meerdere formele regelingen, zoals de Ambtenarenwet, de Arbeidsvoorwaardenregeling (CAR/UWO) en de gedragscode voor ambtenaren van de gemeente Valkenswaard. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit op deze regelingen aan.

De Mandaatregeling en de Budgethoudersregeling

De Mandaatregeling en de Budgethoudersregeling 2011, vastgesteld door het College van burgemeester en wethouders, respectievelijk de burgemeester. In deze besluiten zijn onder meer de bevoegdheden voor de directeuren, teammanagers en medewerkers beschreven die behoren bij uitvoering van inkooptaken. Bij de inkooptrajecten wordt de Mandaatregeling en de Budgethoudersregeling in acht genomen.

Borging van het inkoop- en aanbestedingbeleid

De borging van het Inkoop- en aanbestedingbeleid is in eerste instantie gelegd bij het team AMO. Deze adviserende en ondersteunende taak uit zich in het bieden van handvatten, hulpmiddelen en ondersteuning aan alle organisatieonderdelen om het beleid ten uitvoer te kunnen brengen. Daarnaast heeft dit team een coördinerende en signalerende taak.

Leeswijzer

Het Inkoop- en aanbestedingbeleid wordt volgens onderstaande onderwerpen beschreven:

1. Juridische uitgangspunten;
2. Ethische en ideële uitgangspunten;
3. Economische uitgangspunten;
4. Organisatorische uitgangspunten;

Grondstelling is dat aan alle uitgangspunten moet worden voldaan. Mochten ze onderling botsen, dan kan niet op voorhand worden gezegd, welk uitgangspunt de prioriteit heeft.

- In hoofdstuk 1 worden de juridische beleidsuitgangspunten op het gebied van inkoop beschreven;
- In hoofdstuk 2 komen de ethische en ideële uitgangspunten aan de orde, waarbij wordt ingegaan op integriteiteisen aan bestuurders en ambtenaren, integriteiteisen aan opdrachtnemers, sociaal-maatschappelijke eisen aan opdrachtnemers, duurzaam inkopen en de sociaal maatschappelijke doelstelling van de gemeente.
- In hoofdstuk 3 worden de economische uitgangspunten uiteengezet. Hierbij komen de te hanteren aanbestedingsprocedures aan bod, maar ook de omgang met selectie- en gunningcriteria, en de omgang met (lokale) leveranciers en interne leveranciers. In verband met de economische crisis

wordt in het hoofdstuk stilgestaan bij de mogelijkheden die de gemeente Valkenswaard heeft om ondernemers tegemoet te komen;

- In hoofdstuk 4 ten slotte worden de organisatorische uitgangspunten beschreven, waarbij de keuze voor inkoopsynergie met Inkoop wordt toegelicht evenals de uitgangspunten van het hanteren van standaard werkwijzen. Tevens wordt aandacht besteed aan het herijken van het nieuwe inkoop- en aanbestedingbeleid en het jaarlijkse inkoopactieplan;

Hoofdstuk 1 Juridische uitgangspunten

1.1 Naleven van wet- en regelgeving

De gemeente Valkenswaard is verplicht tot naleving van nationale en Europese wet- en regelgeving. Dit geldt ook met betrekking tot alle inkopen (leveringen, diensten en werken). In het bijzonder de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen, zoals deze zijn vertaald naar het Besluit Aanbestedingsregels voor Overheidsopdrachten (BAO). Een belangrijk doel van het BAO is het stimuleren van vrije, eerlijke concurrentie om daarmee besparingen te bewerkstelligen voor opdrachtgevers.

De accountant controleert de rechtmatigheid van de inkooptrajecten.

1.2 Nastreven van transparantie, objectiviteit, non-discriminatie en proportionaliteit

De 4 beginselen van de Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn transparantie, gelijkheid, non-discriminatie en proportionaliteit. Deze vier beginselen zijn dwingend voor de gemeente bij de Europese aanbestedingen. De gemeente hanteert voor de inkoop- en aanbestedingstrajecten onder het drempelbedrag van de Europese aanbesteding de beginselen eveneens door:

- Regels ten aanzien van het proces inkoop op te stellen;
- De deelnemende ondernemers een proces verbaal toe te sturen, waarin onder anderen opgenomen de namen en de inschrijvingsbedragen van de deelnemers;
- Bij aanbestedingen waar gegund wordt op economisch meest voordelige inschrijving (EMVI) wordt uitleg gegeven waarom gekozen is voor een bepaalde ondernemer;
- Offertes door een multifunctioneel team te laten beoordelen, waarin in ieder geval de budgetbeheerder en de inkoper zitting hebben;
- Te werken met een bestek en selectie- en gunningcriteria;
- Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van toepassing te verklaren op inkopen van $\geq$ € 10.000,-. Voor opdrachten < € 10.000,- is consultatie van cluster inkoop niet direct noodzakelijk, omdat inkoopbesparingen minimaal zijn.

Door de vier beginselen ook te gebruiken voor inkooptrajecten onder de Europese aanbestedingsnorm onderstreept de gemeente het belang van openbare controle en een doelmatige besteding van publieke gelden.

1.3 Toepassen van aanbestedingsregels

Om het in de praktijk gemakkelijk te maken om aan regelgeving en de vier beginselen te voldoen, dient bij alle aanbestedingen gebruik te worden gemaakt van regels. Er worden handvatten en richtlijnen gegeven voor de inrichting van de aanbestedingprocedures. Het kan gaan om precisering van

mogelijkheden die in het BAO worden gegeven, omdat de gemeente Valkenswaard bepaalde onderwerpen belangrijk(er) vindt. Het kan ook gaan om handvatten en richtlijnen die de transparantie, objectiviteit, non-discriminatie en proportionaliteit bij aanbestedingen onder de drempel borgen, rekening houdend met de omvang van de inkopen.
Voorbeelden van dergelijke handvatten en richtlijnen zijn:

1. een stappenplan voor het aanbestedingsproces;
2. richtlijnen voor het opstellen van de minimumeisen;
3. de te hanteren selectie- en gunningcriteria;
4. de wijze van communiceren met inschrijvers over de gunning.

De aanbestedingregels dienen aan te sluiten bij dit geactualiseerde inkoop- en aanbestedingbeleid. De regels worden geactualiseerd als externe ontwikkelingen, zoals de invoering van de Nieuwe aanbestedingswet, daartoe aanleiding geven.

Hoofdstuk 2 Ethische en ideële beleidsuitgangspunten

2.1 Integriteiteisen aan bestuurders en ambtenaren

Alle inkopen van de gemeente Valkenswaard worden op objectieve, transparante en niet-discriminerende wijze uitgevoerd. Bestuurders en ambtenaren dienen een zakelijke relatie te onderhouden met de opdrachtnemer en moeten altijd integer zijn.

Het dagelijks bestuur beschrijft alleen de kaders voor inkoop en aanbesteden en heeft geen bemoeienis met de leverancierskeuze bij inkoop- en aanbestedingstrajecten.

Leverancierskeuze bij inkoop- en aanbestedingstrajecten ≥ € 10.000,- is een taak voor het cluster inkoop. Budgetbeheerders hebben de mogelijkheid twee leveranciers voor te dragen bij een inkoop- of aanbestedingstraject. Bij meervoudige onderhandse inkoop- of aanbestedingstrajecten worden minimaal drie leveranciers uitgenodigd.

Alle medewerkers dienen zich te houden aan de 'Gedragscode ambtenaren Valkenswaard', die sinds 2008 van kracht is. Hierin staan onder meer regels met betrekking tot integriteit.

Functiescheiding is een middel dat bijdraagt aan de borging van integriteit. Functiescheiding is geregeld in het vigerende functieboek:

- Inkoper: degene die in rechtstreeks contact staat met de leverancier, dienstverlener of aannemer. De inkoper nodigt altijd één of meer potentiële aanbieders uit bij inkoop- of aanbestedingstrajecten.
- Budgetbeheerder: degene die, verantwoordelijk is voor doelmatige en doeltreffende besteding van de aan hem toegewezen middelen en nagaat of de geleverde goederen, diensten of werken conform vooraf opgestelde specificaties en afspraken zijn geleverd (geregeld in de budgethoudersregeling).

2.2 Integriteiteisen aan opdrachtnemers

De gemeente Valkenswaard stelt ook eisen op het gebied van integriteit aan opdrachtnemers. Deze dienen betrouwbaar te zijn en zich niet bezig te houden met criminele activiteiten. Op het moment dat hier niet aan wordt voldaan, wordt men uitgesloten als (mogelijke) opdrachtnemer.

Potentiële opdrachtnemers kunnen hierop worden getoetst met inachtneming van het Besluit Aanbestedingsregels Overheidsopdrachten en de wet Bevordering Integriteitbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (BIBOB). Potentiële opdrachtnemers worden gevraagd verklaringen hieromtrent te ondertekenen. Bij gunning kan gevraagd worden om nadere bewijsstukken aan te leveren, ter controle van de ondertekende verklaringen. Om voor potentiële opdrachtnemer in aanmerking te kunnen komen kan de gemeente om VOG's vragen.

2.3 Sociaal-maatschappelijke eisen aan opdrachtnemers

Opdrachtnemers van de gemeente worden tevens geacht zich te houden aan de in Nederland gangbare normen en waarden op sociaal-maatschappelijk gebied. Discriminatie van werknemers of leveranciers,

gebruikmaking van kinderarbeid, ontoereikende arbeidsomstandigheden of andere onethische praktijken worden niet getolereerd. Toeleveranciers van opdrachtnemers dienen desgevraagd certificaten te overleggen dat goederen niet op onethische wijze vervaardigd worden.

2.4 Duurzaam inkopen

Duurzaam inkopen is een vorm van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap waarbij mens, milieu en voordeel in balans zijn. Bij de mens (People) gaat het om sociaal ethische zaken als mensenrechten, kinderarbeid, fraude, discriminatie etc. Bij milieu (Planet) om de belasting van milieu, en natuur en bij voordeel (Profit) om de financiële aspecten.
De gemeente Valkenswaard neemt deel aan het door het ministerie van VROM opgezette Programma Duurzaam Inkopen. VROM heeft duurzaamheidcriteria vastgesteld in samenspraak met de markt. Dit betekent dat in te kopen producten, diensten en werken -naast andere criteria - moeten worden beoordeeld op basis van deze duurzaamheidcriteria om de doelstelling 85% duurzaam inkopen in 2012 en 100% in 2015 waar te kunnen maken.
Het coalitieprogramma sluit naadloos aan op deze deelname. In het coalitieprogramma is opgenomen dat maatschappelijk verantwoord ondernemen uitgangspunt is voor de gemeentelijke organisatie en dat er acties worden ontwikkeld ter stimulering van het bedrijfsleven tot verankering van duurzaamheid in de bedrijfsvoering. Het ‘cradle to cradle’ (hergebruik in andere nieuw te ontwikkelen producten) wordt waar mogelijk gestimuleerd.
Medewerkers van de gemeente Valkenswaard, die verantwoordelijk zijn voor leveringen, diensten en werken dienen op de hoogte te zijn van de duurzaamheidcriteria van VROM en moeten bij opdrachten $\geq$ € 50.000,- deze criteria hanteren. Deze criteria zijn onderdeel van de selectieprocedure. In het programma van eisen bij diensten en leveringen < € 50.000,- kunnen echter ook duurzaamheidwensen worden opgenomen. Die tellen niet mee als duurzaam inkopen. De gemaakte duurzaamheidafspraken worden waar mogelijk expliciet opgenomen in het contract.

Beter Duurzaam inkopen

In juni 2011 hebben VNO-NCW, MKB-NL, MVO Nederland, NEVI en De Groene Zaak een advies over het programma Duurzaam inkopen aangeboden aan de staatsecretaris van Milieu.
De belangrijkste aanbeveling die we in ons beleid opnemen is dat de inkoopfunctie verder moet worden geprofessionaliseerd om, waar mogelijk in overleg met het bedrijfsleven, steeds zo duurzaam mogelijke oplossingen te vinden. In alle fasen van het inkoopproces zullen de kansen op verdere verduurzaming worden benut. Dus niet alleen bij het formuleren van inkoopcriteria, maar ook bijvoorbeeld bij het bepalen van de inkoopbehoefte, door de markt te consulteren, bij de keuze van de aanbestedingsprocedure en via contract- en leveranciersmanagement.
Ambitieus duurzaam inkopen gaat verder dan alleen het toepassen van de duurzaamheidscriteria: de markt moet zo veel mogelijk worden uitgedaagd om innovatieve aanbiedingen te doen.

2.5 Sociaal maatschappelijke doelstelling

Het is van belang dat iedereen kan meedoen in de Valkenswaardse samenleving. Eén van de mogelijkheden om dit meedoen te bevorderen is Social Return. Onder Social Return wordt verstaan: het door de gemeente aangaan van convenanten en/of stellen van sociale besteksvoorwaarden bij aanbestedingen, met als doel:

- **het bevorderen van werkgelegenheid** voor werkzoekenden, personen met een Wwb (Wet werk en bijstands) uitkering, een WIJ (Wet Investeren in Jongeren) inkomensvoorziening, een SW (Sociale Werkvoorziening)-loon en Nuggers (niet-uitkeringsgerechtigde);
- **Realiseren van WSW plaatsen** in Valkenswaard. De target **wordt** door het ministerie van Sociale Zaken jaarlijks vastgesteld.
- **het bevorderen van stageplaatsen** voor het voortgezet onderwijs in Valkenswaard.

Het nieuwe beleid gaat uit van de volgende uitgangspunten:

1. de opdrachtnemer is bij Europese en Nationale openbare aanbestedingen Werken ≥ € 1.000.000,- verplicht van de aanneemsom 3% te besteden aan lonen voor mensen die werkloos zijn of voor mensen die SW-loon ontvangen. De doelstelling is om uiteindelijk uit te komen op 5%. Met opdrachtnemers kan worden overeengekomen dat dit percentage van de aanneemsom ook, geheel dan wel gedeeltelijk, door leerlingen gerealiseerd wordt. Dit kunnen bestaande leerlingen zijn of werkloze jongeren die naar het oordeel van de opdrachtnemer gekwalificeerd kunnen worden tot leerling.
2. aan de opdrachtnemers bij Europese aanbestedingen van Werken wordt gevraagd in de offerte aan te geven hoeveel stageplaatsen zij beschikbaar kunnen stellen ten behoeve van leerlingen van het voortgezet onderwijs van Valkenswaard.
3. bij de inzet van iemand die werkloos is en een uitkering heeft dan wel van iemand die SW loon heeft, is het doel duurzame uitstroom d.w.z. een arbeids- c.q. detacheringovereenkomst van minimaal 16 uur per week met een contractduur van minimaal een jaar, met de intentie om deze te verlengen.

Met het SWI Valkenswaard en de scholen in Valkenswaard zullen hierover nog afspraken moeten worden gemaakt. Op grond van rapportage van de opdrachtnemer wordt met regelmaat de voortgang van Social Return geëvalueerd tussen de gemeente, de opdrachtnemer, het SWI en indien nodig de scholen als het gaat over de invulling door middel van stageplaatsen.

Vanwege de complexiteit en onbekendheid met het fenomeen Social Return vindt implementatie geleidelijk plaats. Over drie jaar vindt er een tussentijdse evaluatie plaats en wordt de stand van zaken besproken met alle betrokken partijen.

Hoofdstuk 3 Bedrijfseconomische beleidsuitgangspunten

De volgende vier aspecten komen aan de orde bij de bedrijfseconomische uitgangspunten:

- te hanteren aanbestedingsprocedures;
- te hanteren selectie- en gunningcriteria;
- de omgang met leveranciers, dienstverleners of aannemers;
- de relatie met interne leveranciers.

3.1 Te hanteren aanbestedingsprocedures

Voordat een teammanager of budgetbeheerder (budgetverantwoordelijke) over kan gaan tot het starten van een (Europese) aanbesteding, moet onderzocht worden of een ander onderdeel van de gemeentelijke organisatie of onderdeel waarvoor onze gemeente (mede)verantwoordelijk is, in staat is om de behoefte te vervullen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de Ergonbedrijven.
In paragraaf 3.4 wordt dit nader toegelicht. Wanneer de eigen organisatie niet in de vraag kan voorzien, wordt overgegaan tot het inkopen van de vraag. Dit gebeurt conform het inkoop- en aanbestedingbeleid van de gemeente en de vigerende drempelbedragen. In bijlage 2 is een overzicht gegeven van deze drempelbedragen en de bijbehorende typen marktbenadering.

Waardebepaling van een opdracht

Om te kunnen bepalen welke marktbenaderingswijze moet worden gevolgd, dient de totale opdrachtwaarde (exclusief BTW) te worden vastgesteld conform het Besluit Aanbestedingsregels Overheidsopdrachten (BAO). Hierbij geldt dat de opdrachtwaarde wordt vastgesteld door alle gelijksoortige behoeften van alle gemeentelijke teams over de gehele contractperiode, (inclusief opties tot verlenging) op te tellen. De gemeente Valkenswaard wordt dus gezien als één opdrachtgever. Voor Europese aanbestedingen geldt voor contracten van onbepaalde tijd of langer, dat de behoefte over 48 maanden moet worden opgeteld. In geen geval mag een opdracht worden gesplitst, opgeknipt of op onjuiste wijze worden geraamd om een aanbestedingsprocedure te ontduiken. Bij twijfel kiest de gemeente Valkenswaard ervoor om een opdracht boven (in plaats van onder) het drempelbedrag te laten vallen, om hiermee de objectiviteit, transparantie en non-discriminatie te waarborgen.

Toepassing artikel 9 lid 8 BAO (percelenregeling)

Het BAO staat toe dat percelen met een geraamde totale waarde (exclusief omzetbelasting) kleiner dan € 80.000- voor diensten en leveringen en kleiner dan € 1.000.000- voor werken is vrijgesteld van Europees aanbesteden, mits het totale bedrag van die percelen kleiner is dan 20% van de totale opdrachtwaarde van alle percelen binnen de aanbesteding.
De waarde van de percelen die buiten de Europese aanbesteding worden gehouden dient wel opgeteld te worden bij de totale opdrachtwaarde van de betreffende Europese aanbesteding. Wanneer een

budgetbeheerder separaat een levering, dienst of werk aanbesteed, waarvan de waarde onderdeel uitmaakt van een Europese aanbesteding, dan dient deze ook Europees aanbesteed te worden als het bedrag groter is of gelijk aan voornoemde bedragen.

Afwijken van voorgeschreven marktbenaderingswijzen (hardheidsclausule)
In bijzondere, incidentele gevallen kan worden afgeweken van het voorgeschreven inkoop- en aanbestedingsbeleid.
Criteria hardheidsclausule

- Er is geen wettelijke verplichting tot Europees aanbesteden. Het gaat dus om inkopen onder de Europese drempelwaarden of inkopen vallend onder bijlage II B van de richtlijn 2004/18/EG van het Europees Parlement.
- De voorgeschreven procedure leidt tot effecten die als onevenredig nadelig moeten worden beschouwd;
- De gewenste alternatieve procedure is rechtmatig. Dat wil zeggen dat er sprake moet zijn van transparantie, objectiviteit en non-discriminatie;
- Tijdgebrek door te laat starten met een inkoop- en aanbestedingstraject is onvoldoende reden voor een beroep op de hardheidsclausule.

Procedure

- De budgethouder motiveert waarom de afwijking van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid aantoonbaar voordelig is, c.q. waarom de voorgeschreven procedure zou leiden tot onevenredige nadelen;
- De budgethouder wint advies in bij het cluster Inkoop;
- De budgethouder dient het verzoek tot toepassing van de hardheidsclausule met het advies van Inkoop in bij de directie;
- De directie besluit over toepassing van de hardheidsclausule.

Afwijking van het aanbestedingsbeleid bij de inhuur van tijdelijke krachten
Voor inhuur van tijdelijke krachten is men verplicht het inkoop- en aanbestedingsbeleid te volgen. Bij verlengingen van contracten met externe adviseurs is de budgethouder gerechtigd het contract te verlengen zonder tussenkomst van Inkoop. Goedkeuring van de directie bij verlenging van contracten met externen is vereist.

Na afloop van het kalenderjaar zendt het team AMO een overzicht van de voornoemde afwijkingen op het Inkoop- en aanbestedingsbeleid met onderbouwing ter kennisname aan het college van Burgemeester en Wethouders.

3.2 Te hanteren selectie- en gunningcriteria

Selectiecriteria (beoordeling van de inschrijver) en gunningcriteria (beoordeling van de inschrijving) worden objectief opgesteld.

Selectiecriteria

De selectiecriteria zijn alle maatschappelijke, technische, organisatorische en financieel-economische eisen waaraan een inschrijver zowel op de dag van de inschrijving als op de dag van de opdrachtverlening moet voldoen. In het BAO staan de criteria vermeld die de gemeente moet en mag toepassen bij Europese aanbestedingsprocedures.

De gemeente hanteert standaard selectiecriteria, die vast worden gelegd in de inkoop- en aanbestedingsregels. In aanvulling op de standaard selectiecriteria worden voor ieder inkooptraject aanvullende selectiecriteria (waaronder duurzaamheideisen) geformuleerd, passend binnen de kaders van het inkoop- en aanbestedingbeleid. Uitgangspunt hierbij is om de lasten voor de gemeente en de inschrijvers zoveel mogelijk te beperken en alleen die selectiecriteria te hanteren die noodzakelijk zijn om te komen tot een goed aanbestedingsresultaat.

Gunningcriteria

Gunning kan plaatsvinden op basis van de laagste prijs of op basis van de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI), waarbij zowel kwaliteit als prijs een rol spelen. Afhankelijk van de aard en de complexiteit van het product dient er een keuze te worden gemaakt.
Bij gunning tegen de laagste prijs is het beoordelen van de inschrijvingen relatief eenvoudig. Gecontroleerd wordt of ze voldoen aan de vooraf gestelde minimum- c.q. selectie-eisen, waarna de prijs de doorslag geeft.
Bij gunning op basis van de economisch meest voordelige inschrijving worden naast de prijs, aanvullende criteria geformuleerd zoals gebruikskosten, uitvoeringstermijn, functionaliteit, milieuvriendelijkheid, garanties, levertijd, planning, technische waarde, esthetische kenmerken en dergelijke. Belangrijke voorwaarde voor het hanteren van het criterium 'economisch meest voordelige inschrijving' is een eenduidige beoordelingssystematiek. Hiervoor zijn door Inkoop modellen ontwikkeld die zoveel mogelijk worden toegepast bij nationaal openbare en Europese aanbestedingsprocedures.

De wijze waarop inschrijvingen worden beoordeeld, wordt beschreven in de aanbestedingsdocumenten conform de richtlijnen in dit beleidsdocument.

3.3 Omgang met leveranciers, dienstverleners en aannemers,

Algemeen
Om continuïteit en garantie bij leveringen, diensten en werken veilig te stellen, dienen opdrachtnemers garanties te verstrekken en indien noodzakelijk aansprakelijkheidsverzekeringen/verklaringen te overleggen die ongewenste risico's voor de gemeente uitsluiten.

Om naheffingen van loonkosten te voorkomen bij de inhuur van Zelfstandigen Zonder Personeel (ZZP) dient de opdrachtnemer voor definitieve gunning een geldige VAR verklaring (Verklaring Arbeidsrelatie) te overleggen.

Alle leveranciers hebben gelijke kansen
Zoals gesteld in hoofdstuk 1, hanteert de gemeente Valkenswaard naast proportionaliteit ook de beginselen van transparantie, objectiviteit en non-discriminatie bij al haar inkopen. Dit betekent dat alle leveranciers gelijke kansen hebben, mits dit past binnen het geformuleerde inkoop- en aanbestedingsbeleid. Lokale leveranciers worden niet bevoordeeld, maar ook niet benadeeld. De vestigingsplaats en oorsprong van een onderneming kunnen nimmer een rol spelen bij de selectie of bij de gunning van een aanbesteding. Dit is volgens de (Europese) regelgeving ook niet toegestaan. Wel streeft de gemeente Valkenswaard ernaar om haar opdrachten voor zoveel mogelijk (kleine) partijen toegankelijk te maken binnen de mogelijkheden van het toelaatbare. Stuurmiddelen hiervoor zijn het gebruik van de percelenregeling binnen (Europese) aanbestedingen en het niet hanteren van onnodig zware selectie- en gunningcriteria.

In verband met de economische crisis heeft de gemeente uitgangspunten geformuleerd en volgt ze de aanbevelingen die landelijk zijn gedaan om de lokale economie binnen de wettelijke kaders te ondersteunen en te stimuleren. Deze uitgangspunten houden in dat de gemeente bij enkelvoudige opdrachten bij voorkeur een lokale partij uitnodigt en bij meervoudig onderhandse aanbestedingen minimaal één lokale partij uitnodigt. Voorwaarde is wel dat tegen een juiste prijs/kwaliteit geleverd wordt. Onder een lokale partij wordt verstaan die onderneming waarvan de vestiging zich bevindt binnen de gemeentegrenzen van Valkenswaard. Indien er sprake is van een opdracht in A2 verband gelden de gemeentegrenzen van Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard.

Concreet zijn de volgende uitgangspunten van kracht om de lokale economie binnen de wettelijke kaders te ondersteunen en te stimuleren:

1. Het zoveel mogelijk toepassen van de percelenregeling en het uitvaardigen van een tijdelijk (daar waar mogelijk) verbod op het samenvoegen van opdrachten bij Europese en Openbare aanbestedingen;
2. Het beperkt houden van eisen aan de financiële positie van bedrijven. De financiële eisen kunnen per aanbesteding worden vastgesteld;
3. Het gebruiken van gunningcriteria anders dan laagste prijs, bijvoorbeeld welke maatschappelijke

(neven)effecten de gemeente wil bereiken met een aanbesteding;

4. Bij meervoudig onderhands aanbesteden verplicht minimaal één lokale partij uitnodigen;
5. Enkelvoudig onderhands aanbesteden bij voorkeur bij een lokale partij;
6. Het actief (elektronisch) informeren van lokale partijen over het gemeentelijk Inkoop- en Aanbestedingbeleid en de geplande aanbestedingstrajecten door middel van hulp bij procedures en het bespreken van effecten.
7. Op de internetsite van de gemeente worden de openbare aanbestedingen gepubliceerd.

In verband met de doelstelling Duurzaam Inkopen (85 % in 2012 en 100 % in 2015) streeft de gemeente naar een nauwere samenwerking met leveranciers om op deze wijze gebruik te maken van innovatieve en creatieve ontwikkelingen in de markt om daarmee een bijdrage te leveren aan de duurzaamheiddoelstelling.
Ook streeft de gemeente Valkenswaard naar een goede informatievoorziening voor het MKB. Een mogelijkheid hiervoor is om een e-mail account aan te maken voor het MKB waar informatie kan worden verkregen, of het uitgeven van een flyer waarin de uitgangspunten van het inkoop- en aanbestedingbeleid worden gegeven.

Evaluatie leveranciers
De gemeente Valkenswaard hecht er waarde aan opdrachtnemers op periodieke basis te evalueren, met name de opdrachtnemers waarmee langdurig wordt samengewerkt, bijvoorbeeld binnen een raamovereenkomst of waar een hoge inkoopomzet bij wordt gerealiseerd. De beoordeling moet transparant, objectief en non-discriminatoir zijn. Deze evaluaties hebben invloed op een mogelijke contractverlenging, opdrachtverstrekking binnen raamcontracten (binnen de mogelijkheden die het BAO biedt), maar kunnen ook leiden tot uitsluiting bij deelname aan aanbestedingen onder de drempelbedragen voor Europees aanbesteden.

3.4 Relatie met interne leveranciers

Een aantal producten kan de gemeente zelf leveren (inbesteden). Daarbij valt te denken aan Ergonbedrijven en Cure, maar ook aan andere onderdelen van de gemeente. In dat geval is een externe marktbenadering niet noodzakelijk. Sterker nog, als eenmaal wordt ingekocht kan niet meer zondermeer besloten worden om één en ander alsnog intern uit te voeren. Telkens dient dus de vraag gesteld te worden of zaken ingekocht dienen te worden, dan wel in eigen beheer of door middel van inbesteden, dienen te worden uitgevoerd.
Voor het doen van leveringen en het verrichten van diensten, die kunnen worden uitgevoerd door een WSW bedrijf, is men verplicht af te nemen van de Ergonbedrijven. Ergonbedrijven is verantwoordelijk voor de continuïteit en kwaliteit van de levering of dienstverlening. Indien deze onvoldoende zijn, wordt het gevraagde conform het inkoop- en aanbestedingbeleid in de markt gezet.

3.5 Gebruik van inkoopvoorwaarden

Bij iedere inkoop worden in beginsel de inkoopvoorwaarden van de gemeente Valkenswaard van toepassing verklaard en/of wordt door de gemeente een orderbon opgesteld. Voor inkopen waarvoor in de branche gebruikelijke algemene voorwaarden correct zijn gedeponeerd en redelijk zijn (te toetsen door Inkoop), kan besloten worden om in te stemmen met de toepasselijkheid daarvan. Indien de toepasselijkheid van andermans voorwaarden niet redelijk zijn voor Inkoop worden deze altijd juridisch getoetst alvorens ze toepasselijk kunnen worden verklaard.

Hoofdstuk 4 Organisatorische uitgangspunten

4.1 Inkoopsynergie

Gezamenlijk optreden naar de markt

De gemeente Valkenswaard is één entiteit. Ze voert een inkoop- en aanbestedingbeleid dat zoveel mogelijk gericht is op samenvoeging van gelijksoortige inkoopbehoeften. Soms is dit wettelijk verplicht, namelijk bij Europees aanbesteden, maar vaak is dit vooral wenselijk vanuit het oogpunt van doelmatigheid. Bovendien kan door samenvoeging een optimaal inkoop- en aanbestedingsresultaat worden behaald. De mogelijkheid van clustering wordt onderzocht door Inkoop.

Hierbij wordt rekening gehouden met de volgende aspecten:

- de schaalgrootte: aan de hand van de omvang moet worden vastgesteld of een (gemeentebrede) bundeling voordelen zal opleveren;
- de aard van het product: teamoverstijgende inkopen (die voor meerdere organisatieonderdelen van belang zijn en door meerdere organisatieonderdelen ingekocht worden, zoals kantoormeubilair) lenen zich voor bundeling, dit in tegenstelling tot de teamspecifieke inkopen. Men moet er wel rekening mee houden, dat een aanschaf teamoverstijgend kan worden ingekocht;
- de kredietcrisis en de gevolgen die deze heeft voor marktpartijen. Door de schaalgrootte en/ of de voorwaarden voor deelname aan een aanbesteding op maat te maken (lagere omzeteisen, meerdere kleine percelen) kan de gemeente Valkenswaard bedrijven tegemoet komen.

Om tot een optimale samenvoeging te kunnen komen zijn de organisatieonderdelen verplicht om - voor zover te overzien - elk jaar in september een bestedingsoverzicht voor het komend jaar te overleggen aan Inkoop. Hierin staan verwachte inkoopbehoeften vermeld, voorzien van een indicatie van (financiële) omvang. Hiermee wordt bereikt dat zoveel als mogelijk en gezien de marktsituatie gewenst, gelijksoortige producten gebundeld kunnen worden aanbesteed, en eventuele risicovolle aanbestedingen tijdig zijn gesignaleerd door Inkoop.

Na signalering van mogelijkheden tot samenvoeging, wordt zoveel mogelijk gestreefd naar het afsluiten van gemeentebrede raamcontracten. Het afsluiten hiervan is nadrukkelijk geen doel, maar een middel om doelmatigheid en (administratieve) efficiëntie te realiseren. Raamcontracten voor onbepaalde tijd kunnen jaarlijks worden ontbonden, met in acht name van de vermelde opzegtermijn. Contracten, niet zijnde contracten voor onbepaalde tijd, kunnen voor maximaal 5 jaar worden afgesloten. Mits goed onderbouwd, kan worden afgeweken van deze contractduur.

Inkoop adviseert in samenspraak met de interne afnemer(s) de directie over samenvoeging van inkopen. Deze is hierin besluitvormend. Inkoop coördineert de samenvoeging na positieve besluitvorming door de directie. Bij gezamenlijk optreden zijn directie en teams verplicht zich te committeren aan de uitkomst.

Kennisuitwisseling

Inkoopsynergie beperkt zich niet alleen tot het gezamenlijk optreden richting de markt. Binnen de gemeente Valkenswaard betekent inkoopsynergie ook het streven naar gezamenlijke ontwikkeling en professionalisering. Om dit te bereiken is actief gezocht naar mogelijkheden om kennisuitwisseling te realiseren. Deels wordt dit gefaciliteerd met interne procedures en organisatorische regelingen, maar een groot deel moet voortkomen uit de instelling van de Valkenswaardse ambtenaren: de bereidheid tot samenwerking en kennisdeling.

Regionale inkoopsamenwerking

Naast gemeentebrede samenwerking, zoekt de gemeente Valkenswaard ook actief naar regionale inkoopsamenwerking. Het A2 samenwerkingsverband, de gemeente Eindhoven en het samenwerkingsverband regio Eindhoven (SRE) zijn hier concrete voorbeelden van.

4.2 Hanteren van een standaardwerkwijze

De inkoopactiviteiten in de gemeente Valkenswaard zijn centraal belegd. Om de professionaliteit en kwaliteit van de inkoopactiviteiten te borgen, kiest de gemeente Valkenswaard ervoor om een standaard werkwijze te ontwikkelen op het gebied van inkoop en aanbesteden.

Deze werkwijze wordt vastgelegd in de inkoop- en aanbestedingsregels met daarin opgenomen eenduidige procedures, richtlijnen en hulpmiddelen voor het inkopen van leveringen, diensten of werken.

Voorbeelden van bijdragen aan de standaardwerkwijzen zijn:

1. standaard modellen voor offerteaanvragen en selectiedocumenten;
2. standaard modellen voor externe communicatie;
3. standaard modellen voor offertebeoordeling;
4. standaard opbouw dossiervorming;
5. gemeentelijke inkoop- en leveringsvoorwaarden.

Om de gemeentelijke kernwaarden Professioneel, Betrouwbaar en Klant- en omgevingsgericht te dienen en openheid, zakelijkheid en objectiviteit te waarborgen in onze organisatie, wordt ook op het gebied van informatiesystemen standaardisatie nagestreefd. Informatie over lopende contracten wordt op eenduidige wijze geregistreerd en toegankelijk gemaakt. Inkoopvolumes en facturenstromen worden met de aanschaf van een nieuwe inkoopmodule inzichtelijk. Regelmatig wordt een analyse gemaakt van de uitgaven van de gemeente Valkenswaard (spendview).

De uit de registraties gegenereerde informatie kan indien wenselijk als input dienen voor rapportages, planning, advisering, signalering en prioritering van aanbestedingstrajecten.

4.3 Rol van Inkoop

Uit de inkoopmissie blijkt dat Inkoop het kenniscentrum is op inkoopgebied voor de hele gemeentelijke organisatie. Daarnaast heeft Inkoop een signalerende, coördinerende, adviserende, faciliterende en een controlerende taak.

Elk gemeentelijk organisatieonderdeel neemt contact op met Inkoop om advies te vragen over een inkooptraject. Inkoop stelt capaciteit en/of hulpmiddelen beschikbaar om te ondersteunen bij de aanbesteding. Wanneer externe ondersteuning nodig blijkt, vervult Inkoop de makelaarsfunctie.
De ondersteuning van Inkoop is niet vrijblijvend. Elke inkoop van een levering, dienst of werk die het bedrag van € 10.000,- overstijgt, dient te worden aangemeld bij Inkoop. Naast het bieden van ondersteuning op basis van de melding kan op deze manier het overzicht over de inkoopfunctie behouden worden en kan de rechtmatigheid beter geborgd worden.

Periodiek zal op basis van het Interne Controleplan getoetst worden op naleving van dit beleid door:

- toetsing van aanbestedingsdossiers;
- toetsing van inkopen met gegevens uit de crediteurenadministratie.

4.4 Herijking inkoop- een aanbestedingbeleid

De wereld rondom inkoop en aanbesteden is in beweging, gedreven door zowel interne factoren (verdere professionalisering), als externe factoren (regelgeving, marktontwikkelingen, jurisprudentie etc.) Het inkoop- en aanbestedingbeleid van de gemeente Valkenswaard wordt daarom in ieder geval elke vijf jaar geëvalueerd en zo nodig herijkt. Indien wenselijk c.q. noodzakelijk kan dit ook eerder gebeuren. Inkoop heeft hierin een initiërende rol.
De ontwikkelingen in de Europese regelgeving worden gevolgd en nieuwe regelgeving wordt integraal in dit beleid van toepassing verklaard. Ook gemeentelijke ontwikkelingen kunnen aanleiding zijn om het inkoop- en aanbestedingbeleid te herzien.

4.5 Inkoopactieplan

Jaarlijks wordt door Inkoop een inkoopactieplan opgesteld. Hierin wordt aangegeven wat het komende kalenderjaar staat te gebeuren op het gebied van Inkoop. Deze informatie wordt gegenereerd uit het teamplan, het investeringsplan voor het komende jaar en de meerjaren onderhoudsverwachtingen. Daarnaast kunnen incidenteel acties aan de het jaarplan worden toegevoegd. Dit betreft een overzicht van de uit te voeren inkopen en aanbestedingen en van ontwikkelingen die voor de gemeentelijke inkoopfunctie gepland staan. De directie stelt het inkoopactieplan jaarlijks vast.

Bijlage 1 Begripsbepaling

Definitie van inkoop

Inkoop wordt in deze notitie gedefinieerd als: “alles waar een externe factuur van komt.” Dit houdt in dat zowel leveringen, diensten als werken onder de noemer 'inkoop' vallen.

Het inkoopproces

Het inkoopproces kan worden onderscheiden in een zevental fasen:

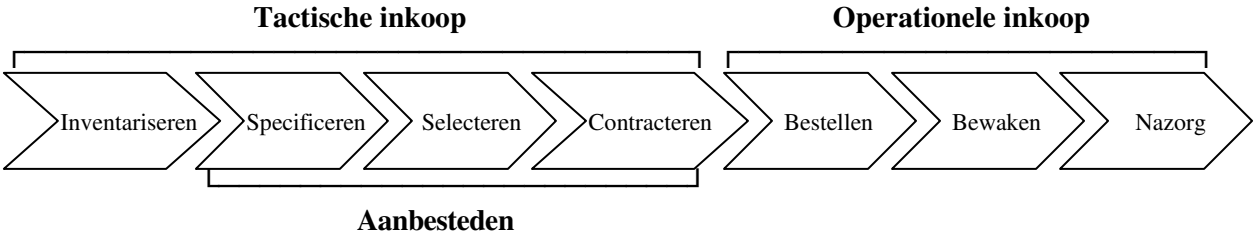

De *tactische inkoop* omvat:

1. *inventariseren*: het bepalen van de behoefte van de eigen organisatie en het inventariseren van het aanbod in de markt;
2. *specificeren*: het opstellen van het programma van eisen, concept contract en de offerteaanvraag;
3. *selecteren*: het aanvragen en beoordelen van offertes en selecteren van de beste leveranciers;
4. *contracteren*: het eventueel onderhandelen met leveranciers en afsluiten van contracten.

Na het contracteren van de leveranciers volgt de *operationele inkoop***.** Dit houdt in:

5. *bestellen*: het plaatsen van orders;
6. *bewaken*: het bewaken van het uitleveren van orders, verifiëren en afhandelen van facturen;
7. *nazorg*: het afhandelen van klachten en claims, afhandelen van meer-/minderwerk, evalueren van leveranciers en herzien van contracten.

Naast de tactische en operationele inkoop wordt ook de *strategische inkoop* onderscheiden. Die omvat vraagstukken rondom in- en uitbesteding, centrale- decentrale- of gecoördineerde inkoop, de wijze van inkoopsamenwerking, inkoopbeleid en invoer werkwijzen voor een professionele inkooporganisatie.

Aanbesteden

Aanbesteden is een vorm van inkopen. Het is de marktbenadering waarin de opdrachtgever (de gemeente), na concurrentiestelling, een opdracht gunt. De verschillende fasen van het tactisch inkoopproces worden in een aanbesteding gestructureerd doorlopen. Het doel is om het inkoopproces transparant, objectief en non-discriminatoir te laten verlopen.

Bijlage 2 Vormen van marktbenadering

De gemeente Valkenswaard onderscheidt vier vormen van marktbenadering:

1. *enkelvoudig onderhands*: de gemeente kiest zelf een opdrachtnemer uit. Er is geen sprake van concurrentie tussen mogelijk opdrachtnemers. In verband met de economische crisis is deze marktbenadering aangescherpt door uit te gaan van een lokale/regionale leverancier, tenzij;
2. *meervoudig onderhands*: de gemeente kiest een aantal opdrachtnemers uit, die een offerte uitbrengen. Er is dus sprake van beperkte concurrentie. In verband met de economische crisis is deze marktbenadering aangescherpt door uit te gaan van minimaal drie offertes, waarvan er één van een lokale /regionale leverancier, tenzij;
3. *openbaar aanbesteden met of zonder voorafgaande selectie*: de gemeente plaatst nationaal in de vakbladen en op de nationale Aanbestedingskalender een aankondiging voor een opdracht. Er is vrije concurrentie tussen alle mogelijke opdrachtnemers. Met voorafgaande selectie wordt uit de gegadigden een aantal potentiële opdrachtnemers geselecteerd die een offerte mogen uitbrengen;
4. *Europees aanbesteden*: de gemeente plaatst op Europees niveau een aankondiging voor een opdracht. Er is vrije concurrentie tussen alle Europese opdrachtnemers. Om concurrentie te bevorderen is het ook aan te bevelen om aanvullend in de vakbladen een aankondiging te plaatsen.

In de inkoop- en aanbestedingsregels worden deze vier procedures verder uitgewerkt.
Openbaar aanbesteden geniet de voorkeur, omdat dit maximaal tegemoet komt aan de beginselen van transparantie, objectiviteit en non-discriminatie. Door de economische crisis nodigt de gemeente Valkenswaard bij de enkelvoudig en meervoudig onderhandse aanbestedingen lokale/regionale leveranciers uit, tenzij er gegronde redenen zijn om dit niet te doen en niet wordt ingeboet op prijs en kwaliteit. Wanneer het bedrag dat gemoeid is met de inkoop echter beperkt is, wegen de (administratieve) lasten niet op tegen de baten. De gemeente Valkenswaard hanteert daarom de navolgende marktbenaderingwijzen en drempelbedragen bij het aanbesteden van leveringen, diensten en werken. Als een directie of afdeling zelfstandig een drempel wil verlagen en een procedure wil toepassen die verplicht is bij een hoger bedrag, dan is dat altijd toegestaan.

Werken

Europees aanbesteden	≥	€ 5.000.000-		
Openbaar aanbesteden	≥	€ 1.000.000-	tot	€ 5.000.000-
Meervoudig onderhands	≥	€ 10.000-	tot	€ 1.000.000-
Enkelvoudig onderhands		0-	tot	€ 10.000-

Leveringen en diensten

Europees aanbesteden	≥	€ 200.000-		
Openbaar aanbesteden	≥	€ 150.000-	tot	€ 200.000-
Meervoudig onderhands	≥	€ 10.000-	tot	€ 150.000-
Enkelvoudig onderhands			tot	€ 10.000-

De Europese drempelwaarden gelden voor de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december 2013.

Bij *alle* aanbestedingen die de drempel van € 10.000- overschrijden is een inkoopmelding aan Inkoop verplicht.

Hoe kunt u ons bereiken?

Gemeente Valkenswaard
Team Advies en Management Ondersteuning (AMO)
Inkoop
Postbus 10100
5550 GA Valkenswaard
Telefoon: 040-2083623 (618)
e-mail: Ycl@Valkenswaard.nl of Tsc@valkenswaard.nl
website: www.Valkenswaard.nl